

Institutet för
hälsa och välfärd

2024

Intervju som stöder interaktionen mellan blivande föräldrar och det barn som ska födas

Intervjublanketten har redigerats utifrån blanketten för projektet The European Early Promotion och är avsedd att användas i Finland.

Arja Hastrup, HvM, hälsovårdare

Kaija Puura, professor i barnpsykiatri, överläkare, Tammerfors universitet och Tammerfors universitetssjukhus

Hälsa, presentera sig och skapa kontakt

Målet med det inledande samtalet är att främja att båda parterna lär känna varandra och slappnar av.

Syftet med intervjun

Syftet med intervjun är att tala om saker som berör barnets födelse och vård, familjens situation och föräldrarnas tankar, känslor och bekymmer. Målet är att du ska bedöma familjens behov av stöd och hur det ska genomföras samt vid behov hjälpa familjen att få hjälp eller stöd.

Formulera frågorna

Formulera frågorna så att de lämpar sig för personerna de ställs till. Du kan fråga om den blivande modern är i ett parförhållande med barnets far, den andra föräldern eller någon annan person? Är hon i ett parförhållande? Träffar du båda föräldrarna eller endast den gravida vid intervjun?

Vid intervjun ska du beakta könen och den sexuella läggningen samt mångfalden av familjeformer. Ta reda på vilka termer klienterna vill att ska användas och använd de termer de önskar.

Utred

- Är graviditeten den första?
- Är graviditeten önskad eller är den förknippad med något negativt? Du kan till exempel ställa följande frågor: **Vad tänker du om graviditeten?**
- Vilka är föräldrarna till babyn som föds? Vilken relation har föräldrarna sinsemellan?
- Är den gravida i ett parförhållande med barnets far, den andra föräldern eller någon annan person?
- Tidigare svårigheter i början av graviditeten/graviditeterna och under graviditetens/graviditeternas gång, till exempel besvärlig graviditet, missfall, svår förlossning, dödfött barn, födsel av ett skadat eller sjukt barn.
- Familjerelaterade omständigheter: familjens storlek, familjemedlemmar, boende osv.

I. DEN GRAVIDAS KÄNSLOR I SAMBAND MED DEN NUVARANDE GRAVIDITETEN

1. Hur har din graviditet varit hittills?

Syftet är att tillsammans med föräldern eller föräldrarna kunna behandla de vanligaste problemen som de gravida för på tal:

- rädsla förknippad med förlossningen
- inverkan av eventuella tidigare graviditetsupplevelser på denna graviditet
- konflikter mellan familjemedlemmar
- familjens ekonomiska och sociala svårigheter

2. Hur kändes det när du fick veta att du var gravid?

- positiva känslor: stärka dem
- negativa känslor: uppmuntra föräldern/föräldrarna att prata om sina känslor med dig. Precisera om följande gäller föräldern/föräldrarna:

	Ja	Nej
Rädsla		
Likgiltighet		
Den gravida förhåller sig negativt till graviditeten		
Pappan eller den andra föräldern förhåller sig negativt till graviditeten		

Om det förekommer rädslor, är de kopplade till	Ja	Nej
Förlossningen		
Barnets hälsa		
Barnets utveckling		
Förändringar i det egna livet		
Förändringar i familjens liv		
Annan rädsla (vilken)		

3. När du fick veta att du var gravid, för vem berättade du först om det? Hur förhöll sig personen till det?

	Positiv reaktion	Negativ reaktion
Barnets pappa eller den andra föräldern		
Babyns mor- och farföräldrar		
Babyns syskon		
Någon annan person		

4. Hur var det med babys pappa eller andra förälder (om det inte var den person som den gravida först berättade för)? Hur förhöll hen sig till saken?

Positiv reaktion _____ Negativ reaktion _____

5. Hur förhöll sig andra medlemmar i din familj till din graviditet när de fick veta om den?

	Positiv reaktion	Negativ reaktion
Barnets pappa eller den andra föräldern		
Mor- eller farföräldrarna		
Babyns syskon		
Den gravidas syskon		
Någon annan person		

II. STÖD FRÅN FAMILJ OCH NÄRSTÅENDE

6. Hurdant stöd önskar du få efter förlossningen? Hurdant stöd tror du att du får och av vem?

Vilka av dina vänner eller närstående kan ge dig stöd? Skulle du kunna hitta nya vänner till exempel på familjeförberedelsekursen och därigenom få kamratstöd?

III. FÖRVÄNTADE FÖRÄNDRINGAR I FAMILJELIVET

7. Hur tror du att barnet som föds påverkar:

	Positiv reaktion	Negativ reaktion
Familjens liv?		
Andra familjemedlemmar och parförhållandet?		
Förhållandena mellan familjemedlemmarna, till exempel syskonrelationer?		

8. Hur tror du att du klarar av förändringarna? (om den intervjuade inte redan har berättat)

Är orolig för hur det ska gå _____ Är inte orolig _____

9. Vissa föderskor blir deprimerade efter förlossningen. Är du orolig för tiden efter förlossningen?

Är orolig _____ Är inte orolig _____

Om den gravida inte har någon hon kan få stöd av, hjälp henne att få tillräckligt socialt och psykologiskt stöd. Berätta att du gärna pratar med den gravida och/eller föräldrarna på nytt och erbjud ditt stöd.

IV. DEN GRAVIDAS SJÄLVBILD

10. Vilka förändringar har du observerat hos dig själv efter att du blev gravid? Hur har förändringarna känts för dig? Är du orolig för dem? Har du pratat med någon om dina bekymmer?

- Förändringarna kan beröra:
- Kroppsbilden (viktökning, förändringar i kroppsformerna)
- Matvanorna (illamående på morgonen, kräkningar, ökad eller minskad aptit) Sexuella känslor (minskad lust eller rädsla för samlag)
- Sömnen (ökat sömnbehov eller sömnlöshet)
- Vakenhetstillståndet (minskad arbets- eller tankeförmåga)
- Sinnesstämningen

11. Hur mår du? Hur känner du dig?

Mår bra _____ Mår dåligt eller har diffusa känslor _____

V. PAPPANS ELLER DEN ANDRA FÖRÄLDERNS SJÄLVBILD

12. Vilka förändringar har du observerat hos dig själv efter att din partner blev gravid? Hur har förändringarna känts för dig? Är du orolig för dem? Har du pratat med någon om dina bekymmer?

- Förändringarna kan beröra:
- Kroppsbilden (viktökning, förändringar i kroppsformerna)
- Matvanorna (illamående på morgonen, kräkningar, ökad eller minskad aptit) Sexuella känslor (minskad lust eller rädsla för samlag)
- Sömnen (ökat sömnbehov eller sömnlöshet)
- Vakenhetstillståndet (minskad arbets- eller tankeförmåga)
- Sinnesstämningen

13. Hur mår du? Hur känner du dig?

Mår bra _____ Mår dåligt eller har diffusa känslor _____

VI. FÖRÄLDRARNAS FÖRVÄNTNINGAR OCH SYN PÅ SITT OFÖDDA BARN

14. Hurdan är din eller er baby för närvarande?

Positiv uppfattning _____ Negativ uppfattning _____

Syftet är att uppmuntra föräldrarna att skapa en relation till barnet som ska födas som person redan under graviditeten. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid föräldrar som har stora svårigheter att föreställa sig hur deras barn ser ut nu eller i framtiden. Var beredd att möta föräldrarnas negativa känslor utan att kritisera eller döma. Ta bara emot känslorna.

Om du inte kan hjälpa föräldrarna ska du ordna ett möte för dem med en person som är yrkesutbildad inom psykisk hälsa. Uppmuntra i vilket fall som helst föräldrarna att tänka på sitt kommande barn.

15. Hurdant kommer ditt eller ert barn att vara?

	Positiva förväntningar	Negativa förväntningar
Den gravida föräldern		
Pappan eller den andra föräldern		
Andra föräldrar		

16. Hur är det med babys pappa, den andra föräldern eller andra föräldrar, vad önskar hen eller de? Hur vill hen eller de att barnet ska vara?

	Positiva förväntningar	Negativa förväntningar
Pappan eller den andra föräldern		
Andra föräldrar		

17. Finns det något annat kring babyn som oroar dig eller er?

Ja _____ Nej _____

Vad _____

18. Vilka förväntningar har andra medlemmar i din familj?

VII. FÖRVÄNTNINGAR MED ANKNYTNING TILL FÖRLOSSNINGEN

19. Hur känns den kommande förlossningen för dig eller er?

	Positiva förväntningar	Negativa förväntningar
Den gravida		
Pappan eller den andra föräldern		
Andra föräldrar		
Annan person som är närvarande vid förlossningen		

20. Vad har andra medlemmar i din familj eller dina vänner sagt om förlossningen?

	Positiva saker	Negativa saker
Barnets pappa eller den andra föräldern		
Mor- eller farföräldrarna		
Babyns syskon		
Den gravidas syskon		
Vänner		
Övriga personer		

21. Hurdant stöd önskar du för förlossningen? Hurdant stöd kan du få?

Positiva förväntningar _____ Negativa förväntningar _____

Uppmuntra den blivande föräldern eller föräldrarna att tala om sina känslor med en person som kan ge henne eller dem stöd.

VIII FÖRVÄNTNINGARNA KRING ATT MATA BABYN

22. Till den gravida föräldern: Hur önskar du ge babyn mat? Vad tänker du om amning?

	Positiva känslor	Negativa känslor
Amma	_____	_____
Mata med flaska	_____	_____

23. Till pappan, den andra föräldern eller de andra föräldrarna: hur önskar du att babyn matas? Vad tänker du om amning?

	Positiva känslor	Negativa känslor
Amma	_____	_____
Mata med flaska	_____	_____

Diskutera detta särskilt med de föräldrar som har mycket starka negativa uppfattningar om amning. Försök ta reda på varför föräldern eller föräldrarna upplever amningen som negativ. Om det ändå känns omöjligt för föräldrarna att amma, stöd dem att på annat sätt att visa närhet och ömhet för babyn i samband med att den matas.

IX FÖRÄLDRARNAS FÖRHÅLLANDE

24. Barnets födelse förändrar parförhållandet och kan minska ömhetsbetygelserna mellan partnerna. Hur tror ni det går för er?

För att bevara föräldrarnas tillgivenhet för varandra är det bra att tala om hur man kan visa ömhet i vardagen och hur man kan bibehålla ett så bra parförhållande som möjligt.

X FAMILJENS EKONOMI OCH BOENDE

25. Att få barn påverkar också familjens ekonomi. Är du orolig eller är ni oroliga för hur du/ni kommer att klara dig/er ekonomiskt?

Ja (varför) _____ Är inte orolig(a) _____

26. Har du eller ni bekymmer med boendet?

Ja (varför) _____ Inga bekymmer _____

XI LIVSHÄNDELSE

27. Har det hänt saker i ert liv som kan påverka dig, er eller babyn?

Ja (vad) _____ Nej _____

XII. TILL SIST

28. Finns det något mer du eller ni vill nämna?

Ja (vad) _____ Nej _____